

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.5.2015 r.
COM(2015) 192 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy

{SWD(2015) 100 final}

Fragment wytycznych politycznych na następną kadencję Komisji Europejskiej – Nowy początek dla Europy: Mój program na rzecz zatrudnienia, wzrostu, sprawiedliwości oraz zmian demokratycznych (15 lipca 2014 r.)

Priorytet nr 2: Połączony jednolity rynek cyfrowy

„Wierzę, że musimy znacznie lepiej wykorzystywać ogromne możliwości, jakie stwarzają technologie cyfrowe, rozwijające się bez względu na przebieg granic. Aby tego dokonać, będziemy potrzebowali odwagi, aby rozbić istniejące sztywne struktury krajowe w takich obszarach, jak regulacja rynku telekomunikacyjnego, przepisy dotyczące praw autorskich i ochrony danych, zarządzanie falami radiowymi i stosowanie prawa konkurencji.

Jeśli nam się to uda, zagwarantujemy wkrótce Europejczykom możliwość korzystania z telefonu komórkowego w całej Europie bez opłat za roaming. Otworzymy w ten sposób konsumentom dostęp do usług, muzyki, filmów i wydarzeń sportowych za pośrednictwem urządzeń elektronicznych w każdym miejscu w Europie, bez względu na granice krajowe. Możemy stworzyć równe warunki działania, w których wszystkie przedsiębiorstwa oferujące swoje towary lub usługi na obszarze Unii Europejskiej będą podlegały tym samym zasadom ochrony danych i ochrony konsumentów, bez względu na to, gdzie znajdują się ich serwery. **Tworząc połączony, jednolity rynek cyfrowy, w trakcie kadencji następnej Komisji możemy zapewnić w Europie dodatkowy wzrost o wartości nawet 250 mld EUR**, dzięki czemu powstanie kilkaset tysięcy nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla młodych osób, a także dynamiczne społeczeństwo oparte na wiedzy.

Aby osiągnąć ten cel, zamierzam w ciągu pierwszych sześciu miesięcy mojego mandatu przedsięwziąć **ambitne działania legislacyjne w kierunku stworzenia połączonego jednolitego rynku cyfrowego**, szczególnie przez szybkie zakończenie negocjacji w sprawie wspólnych europejskich przepisów o ochronie danych; przez ambitniejsze podejście do trwającej reformy przepisów w obszarze telekomunikacji; przez unowocześnienie przepisów o prawie autorskim w świetle rewolucji cyfrowej i zmian w zachowaniu konsumenta; a także przez unowocześnienie i uproszczenie zasad ochrony konsumentów w odniesieniu do zakupów przez internet i zakupów cyfrowych. Powinny temu towarzyszyć starania zmierzające do poprawy umiejętności cyfrowych i ich zdobywania w całym społeczeństwie, a także do ułatwienia procesu tworzenia innowacyjnych nowych przedsiębiorstw. Promowanie wykorzystania technologii cyfrowych i usług świadczonych przez internet powinno stać się polityką przekrojową, obejmującą wszystkie gałęzie gospodarki i sektora publicznego”.

Jean-Claude Juncker

1. WPROWADZENIE: DLACZEGO POTRZEBUJEMY JEDNOLITEGO RYNKU CYFROWEGO

Globalna gospodarka szybko staje się gospodarką cyfrową. Technologie informacyjne i komunikacyjne nie stanowią już osobnego sektora, lecz są fundamentem wszystkich nowoczesnych, innowacyjnych systemów gospodarczych. Wraz z postępującą integracją internetu i technologii cyfrowych we wszystkich gałęziach gospodarki i warstwach społeczeństwa zmienia się nasze życie prywatne i praca, biznes i funkcjonowanie naszych społeczności.

Skala i tempo tych zmian otwierają ogromne możliwości pod względem innowacyjności, pobudzania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Są jednak również wyzwaniem dla polityki władz publicznych, wymagającym podjęcia skoordynowanych działań na poziomie UE. Wszystkie państwa członkowskie borykają się z podobnymi problemami, działają jednak w kontekście krajowym, który jest zbyt wąski, aby móc wykorzystać wszelkie możliwości wiążące się z tą transformacją, a także by poradzić sobie ze stawianymi przez nią wyzwaniami. Wieloma z tych problemów można odpowiednio zająć się na szczeblu europejskim. Komisja Europejska uznała więc utworzenie jednolitego rynku cyfrowego za jeden ze swoich priorytetów.

Jednolity rynek cyfrowy to przestrzeń, w której zapewniony jest swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, a obywatele i przedsiębiorstwa mogą bez przeszkód i na zasadach uczciwej konkurencji uzyskać dostęp do usług online lub je świadczyć. W takiej przestrzeni zagwarantowany jest także wysoki poziom ochrony konsumentów i danych osobowych, niezależnie od obywatelstwa lub miejsca zamieszkania. Wprowadzenie jednolitego rynku cyfrowego pomoże europejskim przedsiębiorstwom rozwijać działalność w skali globalnej, co zapewni Europie utrzymanie pozycji światowego lidera gospodarki cyfrowej.

Europa ma potencjał, by zajmować miejsce w czołówce globalnej gospodarki cyfrowej, ale obecnie nie wykorzystuje go w pełni. Na drodze do tego celu stoi rozdrobnienie i bariery, których nie ma już na jednolitym rynku fizycznym. Wyeliminowanie tych przeszkód w Europie mogłoby zwiększyć europejski PKB o 415 mld EUR¹. Gospodarka cyfrowa może rozszerzyć rynki, sprzyjać poprawie jakości usług i obniżeniu ich cen, a także zapewnić konsumentom większy wybór i tworzyć nowe miejsca pracy. Jednolity rynek cyfrowy może otwierać możliwości dla nowych przedsiębiorstw typu start-up i pozwolić już istniejącym firmom na rozwój i skorzystanie ze skali rynku obejmującego ponad 500 mln ludzi.

W pracach nad strategią jednolitego rynku cyfrowego wykorzystano wkład państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i zainteresowanych stron oraz wyniki dialogu z tymi podmiotami. Strategia ta ma charakter wieloletni i skupia się na kluczowych, wzajemnie powiązanych działaniach, które można podjąć tylko na szczeblu UE. Dobrano je w taki sposób, aby osiągnąć jak największy efekt i aby można było je przeprowadzić w czasie obecnej kadencji Komisji. Strategia będzie realizowana zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa. Wszystkie działania zostaną poddane odpowiednim konsultacjom i ocenie skutków. Strategia jednolitego rynku cyfrowego będzie opierać się na trzech filarach:

¹ Źródła informacji podanych w niniejszym dokumencie wymieniono w towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji „Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy – analiza i dowody” [SWD(2015) 100]. W dokumencie tym przedstawiono również bardziej szczegółowo problematykę, której dotyczy strategia, i jej uzasadnienie.

- **Lepszy dostęp konsumentów i przedsiębiorstw do towarów i usług w internecie w całej Europie** – wymaga to szybkiego zniesienia najważniejszych różnic między światem wirtualnym i rzeczywistym, aby usunąć bariery w transgranicznej działalności internetowej.
- **Tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju sieci i usług cyfrowych** – wymaga to ultraszybkiej, zabezpieczonej i niezawodnej infrastruktury i usług dotyczących treści, oraz odpowiednich warunków prawnych do innowacji i inwestowania oraz uczciwej konkurencji i równych warunków działania.
- **Maksymalizacja wzrostu gospodarczego generowanego przez europejską gospodarkę cyfrową** – wymaga to inwestycji w infrastrukturę ICT i w takie technologie jak chmura obliczeniowa i duże zbiory danych, oraz badań i innowacji, które zwiększą konkurencyjność przemysłową, doprowadzą do udoskonalenia służb użyteczności publicznej, poszerzenia kręgu osób korzystających z gospodarki cyfrowej i poprawy ich umiejętności.

2. LEPSZY DOSTĘP ONLINE DLA KONSUMENTÓW I PRZEDSIĘBIORSTW W EUROPIE

Jednolity rynek cyfrowy zapewni firmom, w szczególności przedsiębiorcom, nowe możliwości rozwoju działalności w całej Europie. Potrzebne są zatem pilne działania, które zniósł bariery w transgranicznej działalności internetowej, w tym różnice między przepisami prawa umów i prawa autorskiego poszczególnych państw członkowskich. Niezbędne jest także zmniejszenie obciążeń związanych z VAT. Aby zbudować zaufanie konsumentów do transgranicznych zakupów w internecie, konieczne są m.in. przystępne cenowo i dobrej jakości transgraniczne usługi doręczania paczek, na razie jeszcze niedostępne. Strategia ma także określić właściwe ramy handlu elektronicznego i zapobiegać nieuczciwej dyskryminacji konsumentów i przedsiębiorstw, którzy chcą uzyskać dostęp do treści cyfrowych bądź kupić dobra lub usługi w internecie w UE. Dyskryminacja może przybierać formę ograniczeń ze względu na narodowość, miejsce zamieszkania lub położenie geograficzne, co jest sprzeczne z podstawowymi zasadami UE.

2.1. Regulacje transgranicznego handlu elektronicznego, którym mogą ufać konsumenci i przedsiębiorcy

Konsumenci i mniejsze przedsiębiorstwa nie biorą w większym stopniu udziału w transgranicznym handlu elektronicznym m.in. ze względu na przepisy dotyczące tych transakcji, które bywają złożone, niejasne i różnią się między poszczególnymi państwami członkowskimi. Odmienność przepisów prawa ochrony konsumenta i prawa umów w 28 państwach członkowskich zniechęca firmy do handlu transgranicznego i uniemożliwia konsumentom skorzystanie z najbardziej konkurencyjnych ofert i z pełnego zakresu oferty w internecie.

- Konsumenci w UE mogliby co roku zaoszczędzić 11,7 mld EUR, gdyby kupując w internecie, mieli dostęp do pełnej gamy produktów i usług oferowanych w UE.
- 61 % konsumentów ma zaufanie do firm prowadzących sprzedaż w internecie, jeżeli mają one siedzibę w tym samym państwie członkowskim, ale tylko 38 % ma zaufanie do sprzedawców internetowych z innych państw członkowskich UE.
- Jedynie 7 proc. MŚP w UE prowadzi sprzedaż transgraniczną.

Na jednolitym rynku przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość prowadzenia sprzedaży zgodnie ze wspólnym zestawem przepisów. Niektóre aspekty prawa konsumenckiego i prawa umów zostały już w pełni zharmonizowane, jeżeli chodzi o sprzedaż internetową (np. informacje, które należy przekazać konsumentom przed zawarciem umowy, lub przepisy regulujące prawo konsumenta do odstąpienia od umowy, w przypadku gdy się rozmyśli). Jednakże inne aspekty umów (np. środki prawne przysługujące w przypadku gdy rzeczy materialne są niezgodne z umową sprzedaży) podlegają unijnym przepisom, które zapewniają tylko minimalną harmonizację, umożliwiając państwom członkowskim wprowadzenie dodatkowych wymogów. Jeżeli chodzi o środki prawne przysługujące w razie wad treści cyfrowych zakupionych w internecie (np. e-booków), nie są one uregulowane w żadnych przepisach UE, a odnośne regulacje istnieją jedynie w nielicznych państwach członkowskich.

Uproszczone, nowoczesne przepisy dotyczące transgranicznej sprzedaży internetowej i cyfrowej zachęcą więcej przedsiębiorstw do prowadzenia sprzedaży w internecie ponad granicami i zwiększą zaufanie konsumentów do transgranicznego handlu elektronicznego. 57 % przedsiębiorstw twierdzi, że rozpoczęłoby lub zwiększyło sprzedaż w internecie do innych państw członkowskich UE, gdyby te same przepisy dotyczące handlu elektronicznego były stosowane w całej UE.

Pragnąc stworzyć właściwe warunki do rozwoju transgranicznego handlu elektronicznego, Komisja, jak zapowiedziała w swoim programie prac na 2015 r., przedłoży zmieniony wniosek ustawodawczy². Propozycja ta umożliwi sprzedawcom prowadzenie działalności na podstawie ich prawa krajowego, zwiększając harmonizację głównych praw i obowiązków stron umowy sprzedaży. Wniosek ureguluje mianowicie środki prawne dostępne w razie niewykonania umowy oraz odpowiednie okresy, w których przysługuje prawo do gwarancji prawnej. Zmiany te mają doprowadzić do tego, by różnice między obowiązkowymi krajowymi przepisami prawa umów nie zniechęcały przedsiębiorstw działających na rynku wewnętrznym do prowadzenia handlu transgranicznego.

Wprowadzenie wspólnego zestawu przepisów to jednak nie wszystko. Aby przepisy prawa konsumenckiego w dziedzinie sprzedaży internetowej i cyfrowej były w pełni skuteczne, konieczne jest także ich szybsze, sprawniejsze i spójniejsze egzekwowanie. Komisja przedstawi propozycję przeglądu rozporządzenia w sprawie współpracy w zakresie ochrony konsumenta³ w celu doprecyzowania i rozszerzenia uprawnień właściwych organów do egzekwowania prawa oraz poprawy koordynacji prowadzonych przez nie działań w zakresie monitorowania rynku i mechanizmów ostrzegania, aby szybciej wykrywać naruszenia przepisów. Ponadto w 2016 r. Komisja utworzy ogólnounijną platformę internetowego rozstrzygnięcia sporów.

Do końca 2015 r. Komisja przedstawi zmieniony wniosek, który (i) będzie obejmował zharmonizowane przepisy UE dotyczące sprzedaży treści cyfrowych oraz (ii) umożliwi sprzedawcom prowadzenie działalności na podstawie ich prawa krajowego opartego na zestawie najważniejszych unijnych praw umownych w dziedzinie krajowej i transgranicznej sprzedaży internetowej rzeczy materialnych.

Komisja przedstawi wniosek dotyczący przeglądu rozporządzenia w sprawie współpracy w zakresie ochrony konsumenta, aby stworzyć bardziej efektywne mechanizmy współpracy.

² COM(2011) 635, 2011/0284/COD

³ Rozporządzenie (WE) nr 2006/2004

2.2. Przystępne cenowo i dobrej jakości transgraniczne usługi doręczania paczek

Przystępne cenowo i dobrej jakości transgraniczne usługi doręczania paczek mogą zwiększyć zaufanie konsumentów do transgranicznej sprzedaży internetowej. Zainteresowane strony narzekają na brak przejrzystości, nadmierne koszty małych przesyłek i brak interoperacyjności między różnymi podmiotami zwykle zajmującymi się transgranicznymi przesyłkami. Wynikają z tego niedogodności dla konsumentów.

- 62 % przedsiębiorstw, które obecnie nie prowadzą sprzedaży w internecie, lecz usiłują rozpocząć taką działalność, twierdzi, że wysokie koszty dostaw są problemem.
- Szacuje się, że opłaty za transgraniczne doręczanie paczek pobierane przez krajowych operatorów pocztowych są od dwóch do pięciu razy wyższe niż ceny doręczenia w kraju.

Wysokie ceny i niewydajność systemu doręczania paczek nie powinny utrudniać transgranicznego handlu internetowego. Branża prowadzi obecnie działania samoregulacyjne, z których złoży sprawozdanie Komisji w czerwcu 2015 r. Działania te skupiają się na zagadnieniach jakościowych i kwestii interoperacyjności, takich jak system śledzenia ruchu i pochodzenia czy szybsze doręczanie paczek, ale nie obejmują aspektu cenowego ani nadzoru regulacyjnego. Komisja oceni działania podjęte przez branżę i wprowadzi uzupełniające środki, które poprawią przejrzystość cen europejskich dostaw, w tym w przypadku małych przesyłek. Komisja zajmie się też wzmocnieniem nadzoru regulacyjnego nad rynkami transgranicznego doręczania paczek, aby zapewnić dobre funkcjonowanie transgranicznych dostaw. Po dwóch latach od podjęcia tych działań Komisja zastanowi się, czy jest potrzeba wprowadzenia dodatkowych środków, biorąc pod uwagę poczynione postępy.

W pierwszej połowie 2016 r. Komisja wprowadzi środki poprawiające przejrzystość cen i wzmacniające nadzór regulacyjny nad doręczaniem paczek

2.3. Zapobieganie nieuzasadnionemu blokowaniu geograficznemu

Blokowaniem geograficznym nazywamy rozwiązania stosowane przez sprzedawców internetowych, które prowadzą do odmowy dostępu do stron internetowych znajdujących się w innych państwach członkowskich. W niektórych przypadkach konsumenci mają dostęp do strony internetowej, ale nie mogą kupować na niej produktów ani usług. Zdarza się też, że konsument zostaje przekierowany na lokalną stronę internetową tej samej firmy, na której obowiązują jednak inne ceny lub oferowane są inne produkty lub usługi. Czasem, jeśli nawet zakup jest możliwy, w wyniku geolokalizacji automatycznie stosowane są inne ceny w zależności od miejsca, w którym znajduje się kupujący. Przykładowo klienci internetowej wypożyczalni samochodów w jednym państwie członkowskim płacą więcej za wynajem samochodu niż klienci znajdujący się w innym państwie członkowskim, mimo że chodzi o wynajem w tym samym miejscu i na identycznych warunkach. Blokowanie geograficzne jest jednym z narzędzi, przy użyciu których przedsiębiorstwa segmentują rynki wzdłuż granic państwowych (ograniczenia terytorialne). Jest to jedna z ważniejszych przyczyn rozdrobnienia rynku wewnętrznego i niezadowolenia konsumentów, ogranicza bowiem ich możliwości i dostępną dla nich ofertę.

- 74 % skarg konsumentów do Sieci Europejskich Centrów Konsumentekich w sprawie różnic cen lub innego rodzaju dyskryminacji geograficznej dotyczy transgranicznych zakupów w internecie.

Stosowanie blokowania geograficznego może wynikać z jednostronnej decyzji uczestników rynku, z porozumień między konkurentami o podziale rynku lub z porozumień pionowych (w sprawie praw do dystrybucji na danym terytorium). Czasami takie ograniczenia dotyczące

dostaw i związane z nimi różnice cen można uzasadnić, np. jeżeli sprzedawca musi przestrzegać określonych obowiązków prawnych. Jednakże w wielu przypadkach blokowanie geograficzne w internecie jest nieuzasadnione. Takie bezzasadne praktyki powinny być jednoznacznie zakazane, aby konsumenci i przedsiębiorstwa w UE mogli w pełni korzystać z możliwości wyboru i niższych cen na jednolitym rynku.

W pierwszej połowie 2016 r. Komisja przedstawi stosowne wnioski ustawodawcze, aby położyć kres nieuzasadnionemu blokowaniu geograficznemu. Działania te mogą polegać np. na ukierunkowanych zmianach ram prawnych dotyczących handlu elektronicznego⁴ oraz ram ustanowionych w art. 20 dyrektywy usługowej⁵.

Komisja rozpoczyna także badanie sektorowe konkurencji z naciskiem na stosowanie prawa konkurencji w obszarze handlu elektronicznego.

2.4. Lepszy dostęp do treści cyfrowych – Nowoczesne, bardziej europejskie ramy prawa autorskiego

Prawo autorskie jest fundamentem sektora kreatywnego i kulturalnego w Europie. Od kreatywności w dużym stopniu zależy konkurencyjność UE w skali globalnej. Unia jest światowym liderem w pewnych branżach, w których intensywnie wykorzystywane są prawa autorskie. Treści cyfrowe są jedną z głównych sił napędowych wzrostu gospodarki cyfrowej. 56 % Europejczyków korzysta z internetu do celów kulturalnych, a w ciągu najbliższych pięciu lat przewiduje się dwucyfrowy (ok. 12 %) wzrost wydatków na rozrywkę i media cyfrowe. Zmieniają się zachowania konsumentów, którzy coraz częściej wyświetlają treści cyfrowe na urządzeniach mobilnych i chcieliby mieć do nich dostęp niezależnie od lokalizacji źródła tych treści i od tego, gdzie oni sami się znajdują.

Wciąż powszechne są przeszkody w transgranicznym dostępie do usług dotyczących treści chronionych prawem autorskim i możliwości ich przenoszenia, w szczególności w przypadku programów audiowizualnych. Jeżeli chodzi o możliwość przenoszenia treści, konsumentom, którzy przekraczają wewnętrzną granicę UE, często uniemożliwia się – ze względu na prawa autorskie – korzystanie z usług dotyczących treści (np. wideo), które zakupili w swoim kraju.

- 45 % przedsiębiorstw, które rozważają sprzedaż usług cyfrowych w internecie osobom prywatnym, uważa za problem ograniczenia wynikające z praw autorskich, uniemożliwiające im sprzedaż za granicę.
- Mniej niż 4 % wszystkich filmów wideo na żądanie w UE jest dostępnych w obrocie transgranicznym.

Ponadto konsumenci, którzy próbują uzyskać w internecie dostęp do treści chronionych prawem autorskim z innego państwa członkowskiego lub je kupić, czasami są informowani, że treści te są niedostępne lub nie można uzyskać do nich dostępu z danego kraju. Sytuacja ta wiąże się częściowo z terytorialnością praw autorskich i trudnościami z ich ustalaniem. W innych przypadkach niedostępność treści może wynikać z ograniczeń umownych między podmiotami praw i dystrybutorami lub z decyzji biznesowych podjętych przez dystrybutorów. Może to być związane z tym, że wyłączność terytorialna odgrywa pewną rolę w finansowaniu niektórych rodzajów utworów (audiowizualnych).

⁴ Dyrektywa 2000/31/WE

⁵ Dyrektywa 2006/123/WE

Niejasne przepisy i rozbieżne podejścia na poziomie krajowym mogą hamować innowacje w badaniach do celów komercyjnych i niekomercyjnych w oparciu o eksplorację tekstów i danych (np. kopiowanie tekstów i zestawów danych w poszukiwaniu istotnych korelacji lub zdarzeń). Komisja przeanalizuje potrzebę zwiększenia pewności prawa, aby naukowcy i placówki edukacyjne mogli w większym zakresie używać materiałów chronionych prawem autorskim, w tym ponad granicami, i wykorzystać potencjał tych technologii oraz prowadzić współpracę transgraniczną. Ta kwestia, podobnie jak wszystkie elementy wniosków dotyczących prawa autorskiego, zostanie rozpatrzona z uwzględnieniem skutków dla wszystkich zainteresowanych stron.

Zasadnicze znaczenie dla inwestowania w innowacje i tworzenia miejsc pracy ma skuteczny i zrównoważony cywilnoprawny system egzekwowania przepisów prawa. Ponadto konieczne jest doprecyzowanie przepisów mających zastosowanie do pośredników internetowych w odniesieniu do utworów chronionych prawem autorskim, zwłaszcza że udział tych pośredników w dystrybucji treści wzrasta. Należy także rozważyć środki gwarantujące twórcom uczciwe wynagrodzenie, aby zachęcić do tworzenia treści w przyszłości.

Europa potrzebuje bardziej zharmonizowanego systemu praw autorskich, który będzie zachęcał do tworzenia oraz inwestowania, a jednocześnie pozwoli na przekazywanie i konsumowanie treści ponad granicami, współtworząc naszą bogatą różnorodność kulturową. W tym celu Komisja proponuje rozwiązania, które zmaksymalizują ofertę dostępną dla użytkowników i otworzą twórcom nowe możliwości, a jednocześnie utrzymają finansowanie mediów oraz innowacyjnych treści w UE. Ponadto Komisja przeprowadzi przegląd dyrektywy dotyczącej transmisji satelitarnej i kablowej⁶, aby ustalić, czy konieczne jest włączenie do jej zakresu transmisji internetowych prowadzonych przez nadawców, a także, czy potrzebne są nowe środki zapewniające lepszy transgraniczny dostęp do usług nadawców w Europie.

Do końca 2015 r. Komisja złoży wnioski ustawodawcze mające na celu zmniejszenie różnic między krajowymi systemami prawa autorskiego oraz umożliwienie użytkownikom w całej UE szerszego dostępu do utworów, w tym poprzez dalsze środki harmonizacyjne. Wnioski te będą dotyczyły m.in.: (i) możliwości przenoszenia legalnie zakupionych treści, (ii) zapewnienia transgranicznego dostępu do legalnie zakupionych usług internetowych przy poszanowaniu wartości praw w sektorze audiowizualnym, (iii) większej pewności prawa w przypadku transgranicznego korzystania z treści do określonych celów, takich jak badania, edukacja, eksploracja tekstów i danych itd.) w drodze ustanowienia zharmonizowanych wyjątków, (iv) doprecyzowania przepisów dotyczących działalności pośredników w związku z treściami chronionymi prawem autorskim, oraz, w 2016 r., (v) nowocześniejszego egzekwowania praw własności intelektualnej, z naciskiem na naruszenia na skalę komercyjną (zasada podążania śladem pieniędzy, ang. follow the money) oraz na transgraniczne stosowanie tych praw.

2.5. Zmniejszenie obciążeń i przeszkód związanych z VAT przy sprzedaży ponad granicami

Przedsiębiorstwa, które usiłują prowadzić sprzedaż transgraniczną w internecie, jak i poza nim, mają do czynienia z wieloma różnymi systemami krajowymi, co stanowi dla nich realną barierę. Od stycznia 2015 r., kiedy weszły w życie nowe przepisy dotyczące miejsca dostawy (jednomyślnie poparte przez 28 państw członkowskich), VAT od wszystkich usług

⁶ Dyrektywa Rady 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r.

telekomunikacyjnych, nadawczych lub elektronicznych pobierany jest w miejscu siedziby klienta, a nie dostawcy.

Równolegle wprowadzono system elektronicznej rejestracji i płatności, aby zmniejszyć koszty i obciążenia administracyjne dla przedsiębiorstw. Rozwiązania te powinny dotyczyć także rzeczy materialnych zamawianych w internecie w Unii, jak i poza nią. Przedsiębiorstwa nie musiałyby zgłaszać i płacić VAT w każdym państwie członkowskim, w którym mają siedzibę ich klienci – wystarczyłoby złożyć jedną deklarację VAT i zapłacić podatek we własnym państwie członkowskim.

Obecnie w przypadku zamawiania towarów w internecie od dostawców z państw trzecich można skorzystać ze zwolnienia przywozowego dla małych przesyłek. Dostawa takich przesyłek do osób prywatnych w UE jest zwolniona z VAT. Daje to dostawcom z państw trzecich przewagę konkurencyjną nad dostawcami z UE. W kilku państwach członkowskich sygnalizowano już zakłócenia rynku. Taki wyjątek nie byłby już potrzebny, gdyby VAT był pobierany w ramach jednego, uproszczonego elektronicznego mechanizmu rejestracji i płatności.

- Roczne koszty przestrzegania przepisów dotyczących VAT przez przedsiębiorstwo z UE, które chce prowadzić sprzedaż transgraniczną, wynoszą co najmniej 5 000 EUR na każde państwo członkowskie, w którym firma ma klientów.
- Unijne przedsiębiorstwa narażone są na znaczne zakłócenia spowodowane towarami zwolnionymi z VAT dostarczanymi przez firmy spoza UE. Zakłócenia te zmniejszają obroty unijnych przedsiębiorstw o kwotę sięgającą 4,5 mld EUR rocznie.

Komisja pracuje nad zmniejszeniem obciążeń związanych z transgranicznym handlem elektronicznym, które wynikają z różnic między systemami VAT, nad zapewnieniem równych warunków działania dla przedsiębiorstw w UE oraz nad zagwarantowaniem dochodów z VAT państwu członkowskiemu siedziby konsumenta. Komisja będzie także zastanawiać się nad tym, jak powinno wyglądać opodatkowanie niektórych usług elektronicznych, takich jak książki cyfrowe i publikacje internetowe, w kontekście ogólnej reformy VAT.

Ponadto, w odniesieniu do podatków bezpośrednich, Komisja niedługo przedstawi plan działania dotyczący nowego podejścia do podatku od osób prawnych na jednolitym rynku. Zgodnie z tym planem przychody powinny być opodatkowane w miejscu wytworzenia wartości, również w gospodarce cyfrowej.

W 2016 r. Komisja przedstawi wnioski ustawodawcze w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych przedsiębiorstw związanych z transgranicznym handlem elektronicznym, które wynikają z różnic między systemami VAT, w tym (i) włączenie do obecnego jednego elektronicznego mechanizmu rejestracji i płatności sprzedaży internetowej rzeczy materialnych wewnątrz UE i z państw trzecich, (ii) wprowadzenie wspólnego ogólnounijnego uproszczenia (progu VAT), który ułatwi sytuację małych przedsiębiorstw typu start-up w obszarze handlu elektronicznego, (iii) dopuszczenie kontroli w kraju siedziby, w tym jednego audytu przedsiębiorstw transgranicznych do celów podatku VAT, oraz (iv) zniesienie zwolnienia z VAT dla małych przesyłek od dostawców z państw trzecich.

3. TWORZENIE ODPOWIEDNIH, RÓWNYH WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA DLA ZAAWANSOWANYCH SIECI CYFROWYCH I USŁUG INNOWACYJNYCH

Jednolity rynek cyfrowy musi być oparty na niezawodnych, godnych zaufania, szybkich i przystępnych cenowo sieciach i usługach, które chronią prawa podstawowe konsumentów do prywatności i ochrony danych osobowych, a jednocześnie zachęcają do innowacji. Sektor telekomunikacyjny musi być silny, konkurencyjny i dynamiczny, aby móc przeprowadzić niezbędne inwestycje i wykorzystać takie innowacyjne technologie, jak przetwarzanie w chmurze, duże zbiory danych lub internet przedmiotów. Władza rynkowa niektórych platform internetowych może budzić obawy, zwłaszcza w przypadku tych najsilniejszych, które mają coraz większe znaczenie dla innych podmiotów na rynku.

3.1. Dostosowanie przepisów telekomunikacyjnych do potrzeb

Sieci ICT stanowią obecnie filar produktów i usług cyfrowych, które mogą wspierać nas we wszelkich aspektach życia oraz stać się bodźcem do poprawy sytuacji gospodarczej w Europie. Dobrze działające rynki zapewniają dostęp do wysoce efektywnej infrastruktury stacjonarnej i szerokopasmowej w dostępnych cenach. Kolejne zmiany unijnych przepisów telekomunikacyjnych oraz stosowanie unijnego prawa konkurencji w pełni przyczyniło się do zapewnienia bardziej konkurencyjnego działania rynków, obniżenia cen i lepszej jakości usług dla konsumentów i przedsiębiorstw. Skuteczna konkurencja jest główną siłą napędzającą inwestycje w sieci telekomunikacyjne.

Sektor przechodzi obecnie zmiany strukturalne i wciąż boryka się z izolacją rynków krajowych, brakiem spójności i przewidywalności regulacyjnej w UE, szczególnie w przypadku widma radiowego, oraz niewystarczającymi inwestycjami, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Problemy te nie zostaną w pełni rozwiązane w ramach trwających dyskusji nad pakietem dotyczącym jednolitego rynku telekomunikacyjnego. Chcąc ambitniej podejść do tego procesu, Komisja dokona przeglądu wszystkich obowiązujących przepisów i zaproponuje potrzebne zmiany. Pierwszym koniecznym krokiem jest przyjęcie pakietu dotyczącego jednolitego rynku telekomunikacyjnego, który ustanowi jasne i zharmonizowane przepisy w zakresie neutralności sieci i doprowadzi do ostatecznego zniesienia opłat za roaming, szczególnie w odniesieniu do danych.

Widmo radiowe jest elementem niezbędnym do budowy sieci szerokopasmowych. Zarządzanie widmem odbywa się na poziomie krajowym, a państwa członkowskie uzyskują znaczne przychody ze sprzedaży praw do widma. Przychody te pozostaną do wyłącznej dyspozycji państw członkowskich. Krajowe zarządzanie widmem prowadzi jednak do zróżnicowania warunków (np. różnych okresów licencji czy wymogów w zakresie pokrycia terytorialnego): brak spójnych, obowiązujących w całej Unii celów i kryteriów przydzielania

widma na poziomie krajowym stwarza bariery wejścia, hamuje konkurencję i ogranicza przewidywalność z punktu widzenia inwestorów w Europie. Państwa członkowskie powinny więc zarządzać widmem radiowym w bardziej zharmonizowanych ramach, spójnych z założeniami jednolitego rynku cyfrowego.

Komisja przedstawi konkretne wnioski dotyczące skoordynowanego uwalniania pasma 700 MHz, które szczególnie nadaje się do świadczenia usług szerokopasmowych na obszarach wiejskich, przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb dystrybucji mediów audiowizualnych.

Ze względu na zasadnicze znaczenie widma radiowego dla łączności potrzebna jest jednak także głębsza zmiana sposobu zarządzania nim i regulowania tej dziedziny. Przykładowo powolne i wciąż niepełne uwolnienie pasma 800 MHz (pierwotnie „zakresu częstotliwości stanowiącego dywidendę cyfrową”) dla bezprzewodowych usług szerokopasmowych zahamowało rozwój mobilnych sieci 4G i rozpowszechnienie smartfonów dostosowanych do tego pasma.

Ponadto konkurencja infrastrukturalna w sieciach stacjonarnych jest niewielka, poza obszarami o wysokiej gęstości zaludnienia, w których są już sieci kablowe lub lokalne władze są aktywne na tym polu. Konieczna jest prostsza i bardziej proporcjonalna regulacja na obszarach, na których konkurencja infrastrukturalna pojawiła się na skalę regionalną lub krajową. Należy zachęcać do budowy sieci o bardzo wysokiej przepustowości, a jednocześnie utrzymać skuteczną konkurencję i odpowiedni zwrot z inwestycji w stosunku do ryzyka. Komisja będzie zastanawiać się, jak zapewnić zasięg na najbardziej niedostępnych obszarach i zrealizować cele leżące w interesie publicznym (np. łączność o wysokiej przepustowości dla szkół, uczelni i ośrodków badawczych). Kwestia ta będzie poruszona także w ramach przeglądu dyrektywy o usłudze powszechnej⁷.

Zmiany na rynku i w otoczeniu technologicznym sprawiają, że konieczne jest wzmocnienie ram instytucjonalnych. Potrzebne będzie także zwiększenie roli organów, w których reprezentowane są organy państw członkowskich, takich jak Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej lub Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego.

Operatorzy telekomunikacyjni konkurują z usługami takimi jak telefonia głosowa, z której użytkownicy końcowi korzystają na coraz większą skalę zamiast tradycyjnych usług łączności elektronicznej. Takie usługi nie podlegają jednak temu samemu systemowi regulacyjnemu. Jednym z tematów przeglądu prawa telekomunikacyjnego będą rozwiązania zapewniające równe warunki działania na rynku podmiotów, które świadczą konkurencyjne usługi. Przegląd obejmie też kwestię zaspokojenia długookresowych potrzeb UE w zakresie łączności.

W 2016 r. Komisja przedstawi wnioski w sprawie ambitnej, gruntownej nowelizacji ram regulacji sektora telekomunikacyjnego. Będzie ona polegać na: (i) spójnym podejściu w ramach jednolitego rynku do polityki polityki widma radiowego i zarządzania widmem, (ii) ustanowieniu warunków do funkcjonowania prawdziwego jednolitego rynku dzięki przewyciężeniu fragmentacji regulacyjnej, tak by umożliwić efektywnym operatorom sieci i dostawcom usług osiągnięcie korzyści skali oraz by skutecznie chronić konsumentów, (iii) zapewnieniu równych warunków działania uczestnikom rynku i spójnego stosowania

⁷ Dyrektywa 2002/22/WE

przepisów, (iv) zachęcaniu do inwestycji w szybkie sieci szerokopasmowe oraz (v) skuteczniejszych instytucjonalnych ramach dla regulacji.

3.2. Ramy dla mediów w XXI wieku

Krajobraz audiowizualny pozostaje pod wpływem szybkich zmian technologicznych i rozwoju nowych modeli biznesowych dystrybucji treści. Widzowie uzyskują dostęp do treści audiowizualnych w internecie na coraz więcej różnych sposobów, a urządzenia przenośne (takie jak smartfony) zmieniają modele korzystania z tych treści. Dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych⁸ ułatwiła obieg programów audiowizualnych i usług medialnych w UE. Dyrektywa obejmuje zarówno tradycyjny przekaz telewizyjny, jak i audiowizualne usługi medialne na żądanie, oraz wprowadza zestaw minimalnych przepisów dotyczących obu rodzajów usług. Pod niektórymi względami usługi na żądanie podlegają jednak ograniczonym obowiązkom, gdyż użytkownicy mają większą możliwość wyboru treści i kontrolowania ich w czasie wyświetlania.

Te ramy regulacyjne umożliwiły powstanie dynamicznego rynku i trzeba dostosować je do zmian rynkowych i technologicznych. Komisja sprawdzi, czy należy zmienić obecny system przepisów dotyczących przekazu telewizyjnego i usług na żądanie. Będzie także zastanawiać się nad poszerzeniem obecnego zakresu tych przepisów o nowe usługi i podmioty, które nie są na razie uznawane za audiowizualne usługi medialne na gruncie dyrektywy, lub o dostawców, którzy nie są objęci jej obecnym zakresem geograficznym. Komisja będzie także pracować nad środkami promującymi katalogi europejskich utworów na platformach wideo na żądanie.

Komisja przeprowadzi przegląd dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, skupiając się na jej zakresie oraz na charakterze przepisów mających zastosowanie do wszystkich uczestników rynku, w szczególności na środkach promujących utwory europejskie, oraz na przepisach chroniących małoletnich i na przepisach dotyczących reklamy.

3.3. Adekwatne do celu otoczenie regulacyjne dla platform i pośredników

3.3.1. Rola platform internetowych

Platformy internetowe (np. wyszukiwarki internetowe, media społecznościowe, platformy handlu elektronicznego, sklepy z aplikacjami, porównywarki cen) odgrywają coraz ważniejszą rolę w życiu społecznym i gospodarczym: umożliwiają one konsumentom znalezienie informacji w internecie, a przedsiębiorstwom – wykorzystanie zalet handlu elektronicznego. Europa ma duży potencjał w tej dziedzinie, ale hamuje ją fragmentacja rynków, która utrudnia przedsiębiorstwom rozwój działalności na większą skalę.

Platformy wytwarzają, gromadzą i kontrolują ogromne ilości danych o swoich klientach i za pomocą algorytmów przekształcają je w użyteczne informacje. Ilość takich danych rośnie wykładniczo – 90 % wszystkich danych krążących w internecie powstało w ciągu ostatnich 2 lat. Ponadto platformy dowiodły, że są czynnikiem innowacji w gospodarce cyfrowej, pomagają bowiem mniejszym przedsiębiorstwom rozpocząć działalność w internecie i dotrzeć do nowych rynków. Nowe platformy usług w zakresie mobilności, turystyki, muzyki, usług audiowizualnych, edukacyjnych, finansowych, noclegowych i rekrutacyjnych szybko i

⁸ Dyrektywa 2010/13/UE

dogłębnie podważyły tradycyjne modele biznesowe i rozrastają się w tempie wykładniczym. Rozwój gospodarki dzielenia się stwarza możliwości zwiększenia wydajności i wzrostu gospodarczego oraz powstawania nowych miejsc pracy za sprawą lepszego wyboru dla konsumentów, ale może też wywołać nowe problemy regulacyjne⁹.

Wpływ takich platform na rynek zależy od ich rodzaju i pozycji, jednak niektóre z nich mogą kontrolować dostęp do rynków internetowych i w zasadniczy sposób wpływać na sposób wynagradzania różnych podmiotów na tych rynkach. Z tych względów rosnąca władza rynkowa niektórych platform rodzi wiele obaw. Chodzi m.in. o brak przejrzystości co do sposobu wykorzystania informacji pozyskiwanych przez te platformy, ich znaczną siłę przetargową w porównaniu do ich klientów, co może znajdować odzwierciedlenie w warunkach umów (w szczególności z MŚP), promocję własnych usług na niekorzyść konkurentów oraz nieprzejrzystą politykę cenową lub ograniczenia co do cen i warunków sprzedaży.

Niektóre platformy internetowe stały się graczami rynkowymi konkurującymi w wielu sektorach gospodarki, a sposób, w jaki wykorzystują swoją władzę rynkową, wywołuje liczne pytania wymagające pogłębionej analizy, wykraczającej poza zastosowanie prawa konkurencji w indywidualnych przypadkach.

3.3.2. *Zwalczanie nielegalnych treści w internecie*

Internet rozwijał się w Europie w oparciu o zasadę zapisaną w dyrektywie o handlu elektronicznym, zgodnie z którą pośredniczący dostawcy usług internetowych nie powinni odpowiadać za treści, które przekazują, przechowują lub hostują, o ile ich działanie ma całkowicie bierny charakter. Jednocześnie w przypadku wykrycia nielegalnych treści, czy to informacji o nielegalnej działalności, np. o terroryzmie lub pornografii dziecięcej, czy to informacji naruszających prawa majątkowe osób trzecich (np. prawa autorskie), pośrednicy powinni podjąć skuteczne działania w celu usunięcia takich treści. Zablockowanie dostępu do nielegalnych treści lub ich usunięcie przez dostawców usług hostingowych bywa dziś długotrwałe i skomplikowane, a jednocześnie zdarza się, że omyłkowo usuwane są treści, które w rzeczywistości nie naruszają prawa. 52,7 % zainteresowanych stron twierdzi, że działania podejmowane przeciwko nielegalnym treściom są często nieskuteczne i nieprzejrzyste. Różnice między praktykami krajowymi mogą utrudniać egzekwowanie przepisów w tej dziedzinie, ze szkodą dla zwalczania przestępczości internetowej, i podważać zaufanie do internetu. Ilość treści cyfrowych dostępnych w internecie rośnie, co sprawia, że coraz częściej zachodzi potrzeba wykorzystywania obecnych rozwiązań. Często trudno jest ustalić, co pośrednicy mogą robić z treściami, które przekazują, przechowują lub hostują, zanim stracą możliwość korzystania z wyłączeń odpowiedzialności określonych w dyrektywie o handlu elektronicznym.

Ostatnie wydarzenia nasiliły publiczną debatę nad potrzebą podniesienia ogólnego poziomu ochrony przed nielegalnymi materiałami w internecie. Równoległe do analizy zagadnienia platform internetowych Komisja zastanowi się także nad potrzebą wprowadzenia nowych środków zwalczających nielegalne treści w internecie, należycie uwzględniając ich wpływ na podstawowe prawo do wolności wypowiedzi i do informacji. Chodzi o takie środki jak rygorystyczne procedury usuwania nielegalnych treści przy jednoczesnym unikaniu

⁹ Kwestie te zostaną poruszone w przygotowywanej strategii rynku wewnętrznego i w ramach prawnych handlu elektronicznego.

zdejmnowania legalnych informacji. Komisja rozważy też zobowiązanie pośredników do zarządzania sieciami i systemami z większą odpowiedzialnością i z należytą starannością, a więc nałożenie na nich obowiązku dochowania należytej staranności.

Do końca 2015 r. Komisja rozpocznie kompleksową ocenę roli platform, w tym w gospodarce dzielenia się, oraz pośredników internetowych. Ocena ta obejmie następujące kwestie: (i) przejrzystość np. wyników wyszukiwania (zawierających opłacone linki lub reklamy), (ii) wykorzystywanie przez platformy pozyskiwanych przez nie informacji, (iii) stosunki między platformami i dostawcami, (iv) stosowane wobec osób prywatnych i przedsiębiorstw ograniczenia w przenoszeniu się z jednej platformy na drugą, oraz (iv) najlepsze rozwiązania w zakresie zwalczania nielegalnych treści w internecie.

3.4. Wzmocnienie zaufania do usług cyfrowych i przetwarzania danych osobowych oraz zwiększenie bezpieczeństwa takich usług i danych

Zagrożenia cybernetyczne są problemem wykraczającym poza granice państw, który ma negatywny wpływ na naszą gospodarkę, prawa podstawowe obywateli i społeczeństwo jako całość. Rosnąca liczba przestępstw (np. przejęć danych, oszustw związanych z płatnościami internetowymi, kradzieży tożsamości czy tajemnic handlowych) powoduje duże straty ekonomiczne. Przestępstwa te często prowadzą do zakłóceń w świadczeniu usług lub do naruszenia praw podstawowych i podkopują zaufanie obywateli do działalności w internecie.

Państwa członkowskie i instytucje UE już dawno zauważyły konieczność ochrony naszych sieci oraz infrastruktury krytycznej, a także potrzebę skutecznego reagowania na zagrożenia cybernetyczne, w związku z czym zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym przyjęto strategię i przepisy dotyczące bezpieczeństwa cybernetycznego. Przyjęcie dyrektywy dotyczącej bezpieczeństwa sieci i informacji¹⁰, która jest obecnie przedmiotem procedury ustawodawczej, powinno stać się istotnym krokiem naprzód. Jednym z priorytetów strategii Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego¹¹ jest rozbudowa zasobów przemysłowych i technologicznych do celów bezpieczeństwa cybernetycznego. Wciąż istnieją luki w szybko rozwijającej się dziedzinie technologii i rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa sieci. Potrzebne jest zatem bardziej skoordynowane podejście, aby zwiększyć podaż bezpieczniejszych rozwiązań oferowanych przez unijnych dostawców i zachęcić do ich stosowania przedsiębiorstwa, władze publiczne i obywateli. Ponadto niezbędne jest skuteczne reagowanie organów ścigania na przestępczość internetową. Komisja przedstawiła swoje propozycje w tej sprawie w Europejskiej agencji bezpieczeństwa¹².

- Tylko 22 % Europejczyków ma pełne zaufanie do takich firm jak wyszukiwarki internetowe, serwisy społecznościowe i usługi poczty elektronicznej.
- 72 % użytkowników internetu martwi to, że są nakłaniani do podawania w internecie zbyt dużych ilości osobowych.

Jeżeli chodzi o dane osobowe i prywatność, UE jest zobowiązana do stosowania najwyższych standardów ich ochrony, zagwarantowanych w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych¹³ zwiększy zaufanie do usług cyfrowych, powinno ono

¹⁰ COM(2013) 48 final.

¹¹ JOIN(2013) 1 final

¹² COM(2015) 185

¹³ COM(2012)11 final

bowiem objąć ochroną wszystkie osoby prywatne w zakresie przetwarzania danych osobowych przez wszystkie przedsiębiorstwa oferujące usługi na rynku europejskim.

Do usług łączności elektronicznej stosują się przepisy szczególne (dyrektywa o prywatności elektronicznej¹⁴), które być może będzie trzeba ponownie przeanalizować po uzgodnieniu ogólnych unijnych przepisów o ochronie danych, zwłaszcza ze względu na to, że większość obecnych artykułów dyrektywy o prywatności elektronicznej ma zastosowanie tylko do dostawców usług łączności elektronicznej, tj. do tradycyjnych przedsiębiorstw telekomunikacyjnych. Dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego, którzy korzystają z internetu do świadczenia usług łączności, są zatem generalnie wyłączeni z zakresu tej dyrektywy.

W pierwszej połowie 2016 r. Komisja rozpocznie proces tworzenia partnerstwa publiczno-prywatnego w dziedzinie bezpieczeństwa cybernetycznego, które zajmie się technologiami i rozwiązaniami w zakresie bezpieczeństwa sieci.

Po przyjęciu nowych unijnych przepisów o ochronie danych, co powinno nastąpić do końca 2015 r., Komisja przeprowadzi przegląd dyrektywy o prywatności elektronicznej, skupiając się na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony podmiotów danych oraz równych warunków działania wszystkich uczestników rynku.

4. MAKSYMALIZACJA POTENCJAŁU WZROSTU GOSPODARCZEGO ZWIĄZANEGO Z GOSPODARKĄ CYFROWĄ

W ciągu niespełna dekady większość działalności gospodarczej będzie zależeć od ekosystemów cyfrowych, łączących infrastrukturę cyfrową, sprzęt i oprogramowanie, aplikacje i dane. Jeżeli UE ma utrzymać konkurencyjność i silną bazę przemysłową oraz przejść do inteligentnej gospodarki przemysłowo-usługowej, niezbędna będzie digitalizacja wszystkich sektorów. 75 % wartości w gospodarce cyfrową wytwarzają nie tyle producenci ICT, co tradycyjne branże, ale zintegrowanie technologii cyfrowych w przedsiębiorstwach jest najśłabszym ogniwem. Tylko 1,7 % przedsiębiorstw w UE w pełni wykorzystuje zaawansowane technologie cyfrowe¹⁵, podczas gdy 41 % wcale z nich nie korzysta. Digitalizacja otwiera także bezprecedensowe możliwości przed innymi sektorami gospodarki, takimi jak transport (np. inteligentne systemy transportowe) lub energetyka (np. inteligentne sieci energetyczne i systemy pomiarowe)¹⁶.

UE potrzebuje wielu środków, które zapewnią europejskiej gospodarce miejsce w czołówce, jeśli chodzi o rozwój i wykorzystanie ICT, automatyzację, zrównoważone technologie produkcji i przetwarzania na potrzeby rynków przyszłości. Gospodarka cyfrowa może też zwiększać włączenie społeczne. Obywatele i przedsiębiorstwa nie korzystają teraz w pełni z usług cyfrowych (od e-administracji, e-zdrowia, przez e-energetykę do e-transportu), które powinny być bezproblemowo dostępne w całej UE.

Komisja będzie informować partnerów społecznych i zachęcać ich do uwzględnienia kwestii jednolitego rynku cyfrowego w dialogu społecznym na szczeblu europejskim.

¹⁴ Dyrektywa 2002/58/WE

¹⁵ Obejmuje to mobilny internet, przetwarzanie w chmurze, sieci społecznościowe lub duże zbiory danych.

¹⁶ Zob. Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu
[COM(2015) 80 final]

4.1. Budowanie gospodarki opartej na danych

Duże zbiory danych, przetwarzanie w chmurze i internet przedmiotów mają kluczowe znaczenie dla konkurencyjności UE. Często uważa się dane za katalizator wzrostu gospodarczego, innowacji i digitalizacji we wszystkich sektorach gospodarki, zwłaszcza w przypadku MŚP (i start-upów) oraz dla rozwoju całego społeczeństwa. Duże zbiory danych i obliczenia o wysokiej wydajności zmieniają także sposób prowadzenia badań naukowych i dzielenia się wiedzą, wpisując się w transformację w kierunku bardziej wydajnej i reagującej na potrzeby „otwartej nauki”.

- Sektor dużych zbiorów danych rośnie o 40 % rocznie, siedmiokrotnie szybciej niż rynek informatyczny.

Rozdrobniony rynek nie zapewnia dostatecznej skali dla zrealizowania w Europie pełnego potencjału przetwarzania w chmurze, dużych zbiorów danych, nauki opartej na przetwarzaniu danych i internetu przedmiotów. Będziemy musieli znieść szereg barier technicznych i prawnych, aby w pełni korzystać z potencjału technologii cyfrowych i technologii danych. Takie ograniczenia, jak te związane z lokalizacją danych (np. stosowany przez państwa członkowskie obowiązek przechowywania danych na ich terytorium), zmuszają dostawców usług do budowy kosztownej infrastruktury lokalnej (centrów danych) w każdym regionie lub kraju. Rozdrobnione stosowanie przepisów prawa autorskiego i brak jasności co do prawa do dalszego wykorzystania danych hamują rozwój transgranicznego wykorzystania danych i nowych zastosowań technologii (np. eksploracji tekstów i danych). Brak otwartych i interoperacyjnych systemów i usług oraz możliwości przenoszenia danych między usługami stanowi kolejną barierę w transgranicznym przepływie danych i rozwoju nowych usług (np. systemów informacji o podróżach multimodalnych, nauki opartej na przetwarzaniu danych). Pewność prawa co do przypisania odpowiedzialności (innej niż związanej z danymi osobowymi) jest ważna w kontekście wprowadzania internetu przedmiotów.

Ze względu na obawy co do bezpieczeństwa, przestrzegania praw podstawowych i ogólniej ochrony danych przedsiębiorstwa i konsumenci wciąż nie mają dostatecznego zaufania do stosowania transgranicznych usług przetwarzania w chmurze do przechowywania lub przetwarzania danych. Dzięki przyjęciu pakietu reform w dziedzinie ochrony danych przetwarzanie danych osobowych będzie podlegać jednolitym, zaktualizowanym przepisom w całej Unii. Umowy często jednak wykluczają lub znacznie ograniczają odpowiedzialność umowną dostawcy usług w chmurze, jeżeli dane nie są już dostępne lub nie nadają się do wykorzystania. Umowy często utrudniają też rozwiązanie umowy. Oznacza to, że nie ma rzeczywistej możliwości przeniesienia danych. W dziedzinie ochrony danych zarówno obecne, jak i przyszłe ramy prawne zapobiegają ograniczaniu swobodnego przepływu danych osobowych w Unii. Ograniczenia swobodnego przepływu danych z innych przyczyn nie są uregulowane. Państwa członkowskie nie mogą więc zakazać swobodnego przepływu danych ze względu na prywatność i ochronę danych osobowych, ale mogą zrobić to z innych przyczyn. Należy znieść w UE zbędne ograniczenia związane z lokalizacją danych i zapobiec wprowadzeniu kolejnych takich ograniczeń.

W 2016 r. Komisja zaproponuje europejską inicjatywę „Swobodny przepływ danych”, w ramach której zajmie się ograniczeniami swobodnego przepływu danych w UE z przyczyn innych niż ochrona danych osobowych oraz nieuzasadnionych ograniczeniami dotyczącymi lokalizacji danych do celów przechowywania lub przetwarzania. Poruszone zostaną kwestie własności, interoperacyjności, używalności i dostępu do danych, pojawiające się w relacjach między przedsiębiorstwami, relacjach przedsiębiorstw z konsumentami, a także kwestie

danych generowanych przez maszyny i w relacjach maszyna-maszyna. Inicjatywa ta zwiększy dostęp do publicznych danych, co będzie z kolei sprzyjać innowacyjności. Komisja rozpocznie inicjatywę dotyczącą europejskiej chmury obliczeniowej, obejmującą certyfikację usług w chmurze, zagadnienie umów na takie usługi, zmianę dostawcy takich usług i chmurę obliczeniową do celów badań w ramach otwartej nauki.

4.2. Zwiększenie konkurencyjności dzięki interoperacyjności i normalizacji

W gospodarce cyfrowej interoperacyjność oznacza zapewnienie skutecznej komunikacji między takimi komponentami cyfrowymi jak urządzenia, sieci czy repozytoria danych. Oznacza to także lepsze połączenia między elementami łańcucha dostaw lub między sektorami przemysłu i usług. Interoperacyjność to bardziej efektywne połączenia między państwami i społecznościami oraz między służbami i organami publicznymi. Usługi e-administracji tworzone w różnych państwach członkowskich nie powinny powstawać w oderwaniu od siebie, lecz być w stanie komunikować się między sobą. Państwa członkowskie porozumiały się już co do podstawowych wymogów prowadzących do osiągnięcia interoperacyjności w oparciu o europejskie ramy interoperacyjności zaproponowane przez Komisję w 2010 r. Ramy te powinny być teraz zaktualizowane i rozszerzone.

Normalizacja ma zasadnicze znaczenie dla zwiększenia interoperacyjności nowych technologii w ramach jednolitego rynku cyfrowego. Może ona pomóc w kierowaniu rozwojem nowych technologii takich jak łączność bezprzewodowa 5G, digitalizacja procesów produkcyjnych (przemysł 4.0) i budowlanych, usługi oparte na danych, usługi przetwarzania w chmurze, bezpieczeństwo cybernetyczne, e-zdrowie, e-transport i płatności mobilne. Podstawową rolę w tym zakresie odgrywa unijny plan normalizacji ICT (Rolling Plan for ICT Standardisation). Jednakże aby rezultaty normalizacji dotrzymywały kroku zmianom technologicznym, konieczne są bardziej intensywne działania. Obecnie to podmioty branżowe oddolnie decydują, które obszary chcą poddać normalizacji. W coraz większym stopniu decyzje te zapadają poza Europą, co w dłuższym okresie zagraża naszej konkurencyjności. Musimy ustalić, jakich norm technologicznych o fundamentalnym znaczeniu nam brakuje, by wesprzeć digitalizację naszego sektora przemysłu i usług (np. internet przedmiotów, bezpieczeństwo cybernetyczne, duże zbiory danych i przetwarzanie w chmurze) oraz zlecić ich szybkie opracowanie organom normalizacyjnym.

Patenty konieczne dla spełnienia normy (normy oparte na patentach jako prawach majątkowych) są coraz ważniejszą specyfiką normalizacji w gospodarce cyfrowej oraz istotnym elementem modelu biznesowego w wielu branżach, pozwalając na monetyzację ich inwestycji w badania i innowacje. Komisja opowiada się za potrzebą wprowadzenia zrównoważonych ram negocjacji między podmiotami praw i podmiotami wdrażającymi patenty konieczne dla spełnienia normy, aby zapewnić uczciwe warunki udzielania licencji.

Ponadto jeżeli dostawcy nie zintegrowali istniejących norm w swoich rozwiązaniach, normy często nie są dostatecznie dostępne, aby zapewnić interoperacyjność. Zamówienia publiczne odgrywają istotną rolę w popularyzacji norm, a państwa członkowskie stworzyły krajowe katalogi norm ICT i specyfikacji interoperacyjności, aby udzielić wytycznych instytucjom udzielających zamówień publicznych i przyspieszyć wdrożenie norm na rynkach krajowych. Włączenie tych katalogów do katalogów europejskich pozwoliłoby uniknąć rozdrobnienia rynku na poziomie UE.

Komisja wprowadzi zintegrowany plan normalizacji, aby ustalić i zdefiniować priorytety normalizacji z naciskiem na technologie i dziedziny, które mają fundamentalne znaczenie dla

jednolitego rynku cyfrowego, w tym na zasadniczą interoperacyjność sektorową i normy w takich obszarach jak zdrowie (telemedycyna, m-zdrowie), transport (planowanie podróży, elektroniczny transport towarowy (e-freight)), środowisko i energetyka. Komisja zmieni i rozszerzy europejskie ramy interoperacyjności.

4.3. Cyfrowe społeczeństwo sprzyjające włączeniu społecznemu

Komisja zamierza wspierać jednolity rynek cyfrowy sprzyjający włączeniu społecznemu, na którym obywatele i przedsiębiorstwa posiadają niezbędne umiejętności i mogą korzystać z wzajemnie połączonych i wielojęzycznych usług elektronicznych w ramach e-administracji, e-sprawiedliwości, e-zdrowia, e-energii czy e-transportu.

4.3.1. Umiejętności i wiedza cyfrowa

Zapotrzebowanie na pracowników o wysokich kwalifikacjach w tym sektorze gospodarki rośnie w tempie około 4 % rocznie. Jeżeli nie zostaną podjęte zdecydowane działania, niedobór specjalistów od ICT w UE może do 2020 r. sięgnąć 825 000 nieobsadzonych stanowisk. Podstawowe umiejętności cyfrowe obywateli UE są coraz lepsze (liczba ludności, która je posiada, wzrosła z 55 do 59 %), ale przed nami jeszcze długa droga. Trzeba także podnieść poziom umiejętności cyfrowych pracowników we wszystkich sektorach gospodarki i osób poszukujących pracy, aby zwiększyć ich szanse na zatrudnienie. Konieczne są zmiany systemów kształcenia i szkolenia, aby lepiej dostosowywały się do rewolucji cyfrowej. Zmiany te mogą odbywać się w ramach inicjatyw na poziomie UE, takich jak wielka koalicja na rzecz miejsc pracy w sektorze cyfrowym, Europejski Tydzień Kodowania i „Działania na rzecz otwartej edukacji”.

Odpowiedzialność za programy nauczania należy do państw członkowskich, które muszą pilnie rozwiązać problem braku zasadniczych umiejętności cyfrowych. Komisja będzie wspierać te działania i przyczyni się do poprawy uznawania umiejętności i kwalifikacji cyfrowych oraz do zwiększenia profesjonalizmu w dziedzinie ICT w Europie.

W ramach przyszłych inicjatyw w dziedzinie umiejętności i szkoleń Komisja zajmie się kwestią umiejętności i wiedzy cyfrowej.

4.3.2. E-administracja

Służby publiczne w Europie w różnym stopniu przyswoiły sobie nowe technologie, można jednak zrobić więcej, by unowocześnić administrację publiczną, osiągnąć transgraniczną interoperacyjność i ułatwić interakcje z obywatelami.

Elektroniczne służby publiczne to ważny czynnik zwiększający efektywność kosztową i jakość usług świadczonych obywatelom i przedsiębiorstwom. Przykładem takiej zwiększonej efektywności jest zasada jednorazowości (ang. once only) – tylko w 48 % przypadków administracja publiczna wykorzystuje informacje o obywatelu lub przedsiębiorstwie, które są już do jej dyspozycji, zamiast ponownie o nie pytać. Szersze zastosowanie tej zasady, z poszanowaniem przepisów o ochronie danych, pozwoliłoby zaoszczędzić ok. 5 mld EUR rocznie w całej UE do 2017 r. Komisja rozpocznie projekt pilotażowego stosowania zasady jednorazowości w stosunku do przedsiębiorstw i obywateli i przeanalizuje możliwość wprowadzenia ogólnounijnego bezpiecznego rozwiązania elektronicznego (zabezpieczonego internetowego repozytorium dokumentów). Rozszerzenie zastosowania zasady jednorazowości ponad granicami dodatkowo zwiększyłoby efektywność jednolitego rynku cyfrowego.

Zamówienia publiczne stanowią ok. 19 % PKB, a ogólnounijne elektroniczne zamówienia publiczne mogłyby przynieść oszczędności w kwocie 50 mld EUR rocznie. W pakiecie reform zamówień publicznych z 2014 r. przewidziano pełne przejście na elektroniczne zamówienia publiczne do października 2018 r.¹⁷. W wielu państwach członkowskich zmiany te zachodzą w powolnym tempie, zatem konieczne jest zwiększenie wysiłków, aby osiągnąć powyższy cel.

Punkty, w których organy publiczne kontaktują się z obywatelami i przedsiębiorstwami, są obecnie rozproszone i niekompletne. Potrzeby przedsiębiorstw i obywateli w działalności transgranicznej mogłyby być lepiej zaspokojone, gdyby powstała infrastruktura usług cyfrowych w ramach instrumentu „Łącząc Europę” oraz gdyby istniejące europejskie portale, sieci, usługi i systemy (takie jak portal Twoja Europa, pojedyncze punkty kontaktowe, punkty kontaktowe ds. produktów, punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych) zostały rozszerzone, zintegrowane oraz połączone z jednym portalem cyfrowym (ang. Single Digital Gateway). Ponadto należy promować wykorzystanie dokumentów elektronicznych w całej UE, aby obniżyć koszty i obciążenia administracyjne dla przedsiębiorstw i osób prywatnych.

Rozwój przedsiębiorstw jest hamowany przez fragmentację regulacyjną i bariery regulacyjne, które utrudniają im zwiększenie skali działalności i funkcjonowanie ponad granicami na rynku wewnętrznym. Wiele państw członkowskich prosiło o podjęcie działań, które ułatwią szybkie zakładanie przedsiębiorstw (np. w ciągu 24 godzin). Komisja uważa, że, dzięki wzajemnemu połączeniu rejestrów handlowych i zasadzie jednorazowości¹⁸, każde przedsiębiorstwo powinno być w stanie w ciągu miesiąca od powstania rozszerzyć działalność poza granicami kraju i rozwinąć się na skalę ogólnoeuropejską.

Komisja przedstawi nowy plan działania w sprawie e-administracji na lata 2016–2020, który obejmie następujące kwestie: (i) urzeczywistnienie wzajemnego połączenia rejestrów handlowych do 2017 r., (ii) uruchomienie w 2016 r. wraz państwami członkowskimi pilotażu zasady jednorazowości; (iii) rozszerzenie i zintegrowanie europejskich i krajowych portali w celu utworzenia jednego portalu cyfrowego, tak aby powstał przyjazny dla użytkownika system informacyjny służący obywatelom i przedsiębiorstwom, oraz (iv) przyspieszenie przejścia państw członkowskich do w pełni elektronicznych zamówień publicznych oraz interoperacyjnych podpisów elektronicznych.

5. UTWORZENIE JEDNOLITEGO RYNKU CYFROWEGO

Budowa jednolitego rynku cyfrowego jest zasadniczym elementem unijnej strategii przygotowania na przyszłość i utrzymania wysokiego standardu życia obywateli. Osiągnięcie tego celu wymaga woli politycznej i będzie wymagać realizacji działań określonych w niniejszej strategii. W tym celu konieczne jest uruchomienie niezbędnych środków finansowych i zasobów oraz ustanowienie przez kluczowe podmioty struktury zarządzania, która zapewni skuteczną realizację strategii przez instytucje UE, państwa członkowskie i zainteresowane strony. W przypadkach gdy istnieje już wystarczająco dużo danych na temat barier, które trzeba usunąć, Komisja przedstawi wnioski ustawodawcze i podejmie inicjatywę, dzięki którym jednolity rynek będzie działał na korzyść konsumentów i przedsiębiorstw. Jeżeli jednak do ustalenia właściwego kierunku działania potrzebne są kolejne konsultacje i

¹⁷ Dyrektywa 2014/24/UE, dyrektywa 2014/25/UE.

¹⁸ W swojej strategii jednolitego rynku Komisja podaje więcej szczegółów na temat działań niezbędnych do osiągnięcia tych celów.

zebranie dodatkowych danych, Komisja omówi możliwe warianty z zainteresowanymi stronami. Niniejsza strategia wymaga współpracy Komisji, Parlamentu i państw członkowskich oraz podejmowania ambitnych działań.

5.1. Inwestowanie w jednolity rynek cyfrowy

Głównym celem jednolitego rynku cyfrowego jest stworzenie klimatu sprzyjającego inwestowaniu w sieci cyfrowe oraz w badania i innowacyjne przedsiębiorstwa w tym sektorze. Ustanowienie właściwych warunków ramowych pomoże uruchomić prywatne inwestycje i zbudować zaufanie inwestorów. Realizacja naszych ambicji w dziedzinie cyfrowej będzie wymagała znacznych inwestycji. Na infrastrukturę jednolitego rynku cyfrowego i usługi w jego ramach przeznaczono już środki unijne, podobnie jak na badania naukowe i na innowacyjne MŚP (w tym na start-upy). Przewiduje się, że programy w tej dziedzinie w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych będą finansowane na kwotę ok. 21,4 mld EUR. Szczególnie dużo jest do zrobienia w kwestii przepaści cyfrowej między miastami a obszarami wiejskimi. Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych¹⁹, który uzupełnia dotychczasowe programy UE, ma wspierać szeroką gamę projektów cyfrowych, w szczególności ze względu na ich silne powiązanie z innowacjami i badaniami, co zwiększa ryzyko. Znaczące możliwości dodatkowego finansowania może zaoferować Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Fundusz Inwestycyjny.

Innowacyjni przedsiębiorcy są rdzeniem gospodarki cyfrowej. Aby odnieść sukces, potrzebują oni lepszego dostępu do finansowania, w tym do kapitału własnego i kapitału wysokiego ryzyka. UE wdrożyła szereg inicjatyw wspierających finansowanie kapitałowe, w tym instrumenty regulacyjne takie jak europejski fundusz venture capital. Potrzebne są jednak dalsze prace nad udostępnieniem odpowiedniego finansowania, gdyż występujące obecnie w Europie zróżnicowanie statutów spółek i związanego z nimi ryzyka prawnego oraz kosztów może hamować inwestycje w przedsięwzięcia typu start-up i w dalszy rozwój ich działalności²⁰.

Uwzględniając doświadczenia z przeszłości, kiedy to niedostatecznie absorbowano środki UE przeznaczone na inwestycje w ICT, Komisja będzie wspólnie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, podmiotami prowadzącymi projekty i z państwami członkowskimi dążyć do zapewnienia, by dostępne fundusze inwestycyjne zostały w pełni wykorzystane, m.in. przy użyciu pomocy technicznej i za sprawą pełnego wykorzystania synergii między instrumentami finansowania.

5.2. Wymiar międzynarodowy

Kompletny jednolity rynek cyfrowy będzie funkcjonował w skali, która pomoże przedsiębiorstwom w rozwoju poza granicami rynku wewnętrznego UE, a Unia stanie się jeszcze bardziej atrakcyjna dla przedsiębiorstw globalnych. Należy utrzymać otwartość europejskiego rynku w sferze cyfrowej i dalej ją rozwijać. UE powinna domagać się od swoich partnerów handlowych takiej samej otwartości i skutecznego egzekwowania praw własności intelektualnej. Bariery w globalnym handlu cyfrowym szczególnie dotyczą firmy europejskie, gdyż UE jest największym na świecie eksporterem usług cyfrowych. W związku

¹⁹ COM(2014) 903 final.

²⁰ W toku prac nad strategią jednolitego rynku i nad unią rynków kapitałowych [COM(2015) 63] Komisja zastanowi się, w jaki sposób przyciągnąć więcej kapitału wysokiego ryzyka.

z tym należy dalej pracować nad ambitną polityką w dziedzinie handlu cyfrowego i inwestycji cyfrowych, w tym w ramach zawieranych przez UE umów o wolnym handlu²¹. W pełni funkcjonujący jednolity rynek cyfrowy może też wspomóc realizację Agendy rozwoju po 2015 roku. Komisja będzie dążyć do wypracowania zrównoważonego podejścia do zarządzania internetem w ramach modelu opartego na porozumieniu zainteresowanych stron, aby utrzymać wolność i otwartość internetu.

5.3. Skuteczne zarządzanie jednolitym rynkiem cyfrowym

Z uwagi na wspólną odpowiedzialność za przeprowadzenie działań określonych w niniejszej strategii w odpowiednim czasie, Komisja będzie współdziałać z Parlamentem Europejskim i Radą i pogłębiać współpracę z tymi instytucjami. Komisja będzie prowadzić ciągły dialog z zainteresowanymi stronami, aby informować je o pracach nad kształtem polityki w tej dziedzinie i zapewnić skuteczne wdrażanie strategii. Ze względu na przekrojowy charakter strategii jednolitego rynku cyfrowego jej wdrażanie będzie wymagało pomocy specjalnych grup doradczych i wspierających. Komisja zachęca Radę Europejską do zapewnienia niezbędnej dynamiki tego procesu i do regularnego przyglądania się postępom. Komisja będzie także dążyć do poprawy jakości danych i analiz niezbędnych do funkcjonowania jednolitego rynku cyfrowego, gromadząc odpowiednią wiedzę i udostępniając ją ogółowi społeczeństwa w przystępnej formie. Kontynuowane będą również prace nad wskaźnikiem gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego. Komisja będzie składać regularne sprawozdania z postępów w realizacji strategii.

6. WNIOSKI

Strategia jednolitego rynku cyfrowego ma przekształcić europejskie społeczeństwo i sprawić, byśmy mogli bez lęku stawić czoło przyszłości. Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o jak najszybsze zatwierdzenie niniejszej strategii zakończenia budowy jednolitego rynku cyfrowego i o aktywne włączenie się w jej wdrażanie w ścisłej współpracy ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami.

²¹ Jesienią 2015 r. Komisja przedstawi nową strategię handlu i inwestycji, w której zawrze główne elementy agendy handlu cyfrowego.

Załącznik: Harmonogram tworzenia jednolitego rynku cyfrowego

Działania ²²	Harmonogram
Zapewnienie konsumentom i przedsiębiorstwom łatwiejszego dostępu do towarów i usług cyfrowych w całej Europie	
Wnioski ustawodawcze dotyczące prostych i skutecznych transgranicznych przepisów umownych dla konsumentów i przedsiębiorców	2015
Przegląd rozporządzenia w sprawie współpracy w zakresie ochrony konsumentów	2016
Środki dotyczące doręczania paczek	2016
Szeroko zakrojony przegląd w celu przygotowania wniosków ustawodawczych w zakresie zwalczania nieuzasadnionego blokowania geograficznego	2015
Badanie sektorowe konkurencji w obszarze handlu elektronicznego, dotyczące handlu towarami i świadczenia usług w internecie	2015
Wnioski ustawodawcze w sprawie reformy systemu prawa autorskiego	2015
Przegląd dyrektywy dotyczącej transmisji satelitarnej i kablowej	2015/2016
Wnioski ustawodawcze w sprawie zmniejszenia obciążenia administracyjnego przedsiębiorstw związanego ze zróżnicowaniem systemów VAT	2016
Tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju sieci i usług cyfrowych	
Wnioski ustawodawcze w sprawie reformy obecnego prawa telekomunikacyjnego	2016
Przegląd dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych	2016
Kompleksowa analiza roli platform na rynku, w tym zagadnienia nielegalnych treści w internecie	2015
Przegląd dyrektywy o prywatności elektronicznej	2016
Ustanowienie partnerstwa publiczno-prywatnego opartego na umowach w dziedzinie bezpieczeństwa cybernetycznego	2016
Maksymalizacja potencjału wzrostu gospodarczego związanego z gospodarką cyfrową	
Inicjatywy dotyczące własności danych, swobodnego przepływu danych (np. między dostawcami usług w chmurze) oraz inicjatywy dotyczące europejskiej chmury obliczeniowej	2016
Przyjęcie planu priorytetowych norm ICT i rozszerzenie europejskich ram interoperacyjności dla służb publicznych	2015
Nowy plan działania w sprawie administracji elektronicznej, w tym inicjatywa dotycząca zasady jednorazowości i projekt budowy wzajemnych połączeń rejestrów handlowych	2016

²² Tym spośród wymienionych środków, które mogą mieć istotne skutki, będą towarzyszyć osobne oceny skutków zgodnie z zasadami Komisji w zakresie lepszego stanowienia prawa